

Vejledning i brug af bedømmelseskema (version 1.8)

4. reviderede udgave efter årsmøde 2002.

Flg. personer har enten deltaget aktivt eller inspireret til udformningen af denne vejledning: Knud Jæger, Morten Albek, Ole Råhede, Torben Hedvard, Kenneth Paulmann, Lone Rasmussen, Søren Kjærgaard og Klaus Buddig.

INDLEDNING:

Formålet med at benytte bedømmelseskemaet ved bedømmelse af udstillede bonsai er, at bedømme de udstillede bonsai på systematisk vis og ud fra nogle generelle kriterier. Desuden er skemaet i forbindelse med vejledningen et godt værktøj for udstiller, når bedømmelsen har fundet sted.

Den enkelte dommer skal kunne belønne en bonsai der udstråler en unik karakter, er i harmoni og hvor træet er overbevisende og troværdig på sine egne præmisser. Belønningen skal kunne gives under punktet karakter selvom den har nogle enkelte klassiske fejl under de øvrige punkter på bedømmelseskemaet. Vejledningen er udarbejdet ud fra at "perfekt" er uopnåeligt og vejen til 100 point følger en logaritmisk skala.

Bonsai der udstilles **skal** være klargjort til udstilling. Bonsai med meget sjuskede forhold som beskidt skål eller døde partier i mos eller løv, **kan ikke udstilles**. Udstiller vil dog få en chance til at rette op på disse forhold, inden indleveringsfristen til udstillingen er udløbet.

Dommerne ved en udstilling diskuterer de enkelte træer og finder til enighed i bedømmelsen af disse.

Dommerne skal kommentere deres pointgivning på bedømmelseskemaet i en særlig kolonne til bemærkninger.

Pointgivning 2002

Ved årsmøde udstillingen 2002 var der udstillet 31 Bonsai og gennemsnittet for alle bedømmelser var:

Stamme	Nebari	Grene	Skål	Jord	Sundhed	Karakter	Total
5,60	3,60	5,10	2,40	2,00	17,40	18,00	54,10

Pointfordelingen af de 31 udstillede Bonsai:

1 træ mellem 70-80 point, 8 træer mellem 60-70 point, 14 træer mellem 50-60 point, 5 træer mellem 40-50 point, 3 træer mellem 30-40

At der var 9 træer der kom over 60 point er udmærket. Det viser at Danske Bonsai efterhånden er ved at komme op i en god standard. Det vil så være spændende at se udviklingen de næste år. DBS vil i fremtiden offentliggøre udstillingsresultater og statistikker for de kommende udstillinger.

Hvor mange point er godt?

Generelt så er træer med under 50 point, træer som der skal gøres en del ved. Ligger pointgivningen mellem 50 og 60 er de godt på vej og har sikkert en god fremtid. Ved point mellem 60-70 snakker vi allerede om rimelig gode bonsai der måske bare have den sidste forfinede træning. Træer i denne klasse er tæt på præmieklassen. Over 70 point er rigtig gode bonsai og i sikker præmieklasse. Kommer en bonsai's point over 80 er der tale om ekstraordinære bonsai.

Vejledende pointgivning:

1) Stammen (max 10 point)

Der kikkes på:

- Stammens udvikling, tykkelse og bevægelse
- Barkens fremtræden i forhold til art.
- Kan stammen ses ordentligt?
- Stammen skal virke troværdig i forhold til den stilart og den art som træet tilhører, have en passende "taper" (tyk for neden, tynd for oven). Barken skal have karakter efter arten.
- Træet må ikke have snørret stamme.

Der kikkes IKKE på nebari men kun fra over nebari og op.

Pointgivning:

0-3 point	Dårlig, snørret eller mangelfuld stamme
4-5 point	Pæn stamme men mangler udvikling
6-7 point	Flot stamme, pæn bark, men mangler lidt endnu
8-9 point	Fuldt udviklet stamme, perfekt bark
10 point	Ekstra ordinær karakterfuld stamme

2) Nebari. (max. 10 point)

Der kikkes på:

- Nebari'en skal være veludviklet og være troværdig i relation til stilart og art.
- Fordelingen af de enkelte rødder i forhold til stilart
- Træet skal visuelt være godt forankret.
- Røddernes størrelse/tykkelse i forhold til stammen.

Pointgivning:

0-3 point	Ingen, mangelfuld eller fejlfyldt nebari
4-5 point	Pæn nebari, men mangler udvikling eller er for overudviklet
6-7 point	Flot nebari men mangler lidt endnu
8-9 point	Flot udtryksfuld nebari
10 point	Ekstraordinær karakterfuld nebari

3) Grene/Løv. (max 10 point)

Der kikkles på:

- Fordeling af ichino-eda (1.gren), nino-eda(2.gren), sashi-eda (mest betydningsfulde gren), uke-eda (balancegren) m.fl. i forhold til art og stilart.
- Dybdevirkning.
- Balance mellem stammetykkelse og grentykkelse.
- Harmoni mellem mængde og tykkelse på grene og kviste.
- Harmoni mellem mængden af løv og stilarten / arten.
- Sidder der gammel tråd som burde være fjernet.

Pointgivning:

0-3 point	Meget mangelfuld eller alt for kraftig grenudvikling
4-5 point	Pæne grene og løv, manglende "taper" fra grene til kviste
6-7 point	Flot men mangler enten lidt kviste eller ubalance i løv
8-9 point	Fuldt udviklet, flot balance
10 point	Ekstra ordinær udviklet og perfekt harmoni mellem grene og løv

NB. Er der tråd på grenene, kan der max. gives 7 point, da træet er under træning.

4) Skål. (max 5 point)

Der kikkles på:

- Skålens udformning i forhold til stilart og art
- Understøtter skålen træets visuelle fremtræden og karakter.
- Forhold mellem træets stammetykkelse, træets højde/bredde/dybde og så størrelse/form på skålen.
- Der kikkles også på farven om den harmonerer med de farver træet har. Specielt stammens og skålens farveharmonier.
- Vurdering om eventuel glasur passer til træet.

Pointgivning:

0 point	Beskadiget skål
0-1 point	Forkert brug af glaseret skål
0-1 point	Tydelige forkerte proportioner eller form på skål.
2-3 point	Rimelige proportioner og form, som kan bruges til træet
4 point	Farve, proportioner og form passer perfekt til træet
5 point	Skålen har ekstraordinær perfekt understøttelse af træet

5) Jordoverflade. (max 5 point)

Der kikkedes efter:

- Jordens hvælving og højde i forhold til skålkant og stilart /Art.
- Eventuel brug af mos/sten. Virker det troværdigt?
- Jordens konsistens i forhold til træet.
- Jordoverfladen bør være veletableret.
- Ukrudt er sjusk og trækker kraftigt ned.

Pointgivning:

0 point	ukrudt forefindes
0-1 point	Helt flad overflade eller overflade væsentligt under skålkant
1-2 point	Utroværdig brug af mos og/eller bevokset overflade
1-2 point	Uharmonisk brug af sten / Overflade uharmonisk
3-4 point	Sund, godt udtryk men med enkelte mangler
5 point	Sund, troværdigt velanlagt, harmonisk.

6) Sundhed og styrke (max 25 point)

Der kikkedes på:

- Tegn på sygdomme.
- Eventuel snørring og ar efter dette.
- Andre ar efter beskæring og træning
- Løvets og nye skuds tilstand og styrke.

Bemærk at for meget styrke/vækst i løvet (for store nåle/blade) virker negativt. Desuden bringer for lange nye skud træet ud af balance. Disse faktorer trækker ned da træet er ude af balance.

Pointgivning:

0-2 point	Tilstand der er livstruende for træet
3-7 point	Tilstand der kan være livstruende for træet
8-10 point.	Ikke tilfredsstillende sundhedstilstand, sygdom/skadedyr konstateret.
8-12 point	Overdreven styrke/vækst i forhold til stil/størrelse
13-20 point	God sundhedstilstand og rimeligt forhold mellem styrke/vækst
21-24 point	Fin balance mellem en god sundhedstilstand og god styrke
25 point	Perfekt balance mellem en god sundhedstilstand og god styrke

7) Karakter (max 35 point)

Der kikkles på:

- Om træet har en speciel unik karakter - troværdig over for stilart og/eller art.
- Om træet optræder som et **unikum** – ”en ener”. Det vil sige originalt og med sin helt egen personlighed.
- Naturlig eller udarbejdet Jin/Shari der på troværdig udtryksfuld måde giver træet **ekstra** karakter.
- Ekstraordinære udtryk der på **utraditionel** men harmonisk og overbevisende måde bryder med gældende regler.
- Træets silhuet, samlede harmoni og balance – Helhedsindtryk - der får det udstillede træ til at optræde som en overbevisende helhed.
- Omhyggelighed ved præsentation af træet, evt. med følgeplante.

Opmærksomheden under dette punkt skal rettes mod, at et højt pointtal, kræver en bonsai der under hensyntagen til stilart og art, skal udstråle originalitet, være i besiddelse af en troværdig og overbevisende karakter og helst optræde som et unikum – en ener!

Med troværdighed forstås: At et træs designmæssige egenskaber afspejles i alle aspekter af træet.

Det er under dette punkt, at de følelsesmæssige aspekter i bonsai også skal vurderes. Her **kan/bør** et karakterfuldt unikt udtryk have større betydning end kravet om klassisk perfektionisme. Dommeren skal også vurdere om træet er så ”perfekt”, at det er blevet karakterløst. I sådanne tilfælde kan der max. gives 22 point.

Pointgivning:

0-10 point	Træer der slet ikke har nogen karakter og er disharmoniske
10-15 point	Træer med kun enkelte karakteristiske udtryk og manglende harmoni
15-22 point	Rimeligt helhedsindtryk, men mangler ”personlighed”
18-29 point	Træer med en udbredt karakter og godt udtryk, men måske med enkelte klassiske fejl
30-35 point	Træer med ekstraordinær unik karakter, et unikum og ingen klassiske fejl